

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta právnická
Katedra správního práva

Posudek vedoucího diplomové práce

Název práce: Ukládání správních trestů
Diplomantka: Adéla Nová
Autor posudku: JUDr. Jana Balounová, Ph.D.

1. Zadání a cíl práce:

Tématem diplomové práce autorky je „*Ukládání správních trestů*.“ Jako cíl práce si autorka vymezila „*osvětlit problematiku ukládání správních trestů a upozornit na některé nedostatky, které v praxi mohou působit nejasně, nepřehledně či neefektivně*.“ Byť je možné mít k takto vymezenému cíli diplomové práce psané na fakultě právnické určité připomínky, je možné konstatovat, že autorkou vymezený cíl, již lépe pak formulovaný v závěru práce, ještě odpovídá požadavkům kladeným na tento druh kvalifikační práce.

2. Přístup studenta k řešení zadaného úkolu, původnost a úroveň práce s prameny:

Autorka práci rozdělila do 9 hlavních kapitol, kdy o vhodnosti zařazení některých kapitol je možné pochybovat. Práci by určitě prospělo, kdyby se autorka vyhnula historii správního trestání, kdy tato kapitola představuje pouze jakési převzetí textu z jiného, sekundárního zdroje, ale zejména zde ani není zřejmé, z jakých zdrojů autorka vycházela (citace jsou uvedeny až na str. 4). Jednotlivé kapitoly jsou obsahově značně nevyvážené (např. kapitola čtvrtá či kapitola devátá) a práci by jistě prospělo, kdyby některé kapitoly (např. 4 a 5) byly spojené. V ostatním je pak struktura práce víceméně logická a přehledná, jednotlivé kapitoly jsou provázané a poměrně systematicky na sebe navazují.

Po formální stránce práce splňuje požadavky na ni kladené, byť se na některých místech objevují drobné překlepy či chyby v citacích, jako příklad je možné uvést následující:

- u citace soudních rozhodnutí není správně rozlišováno č.j. a sp.zn., nebo zde v některých případech č.j. chybí (např. na str. 7, 14, 20),
- u citace rozhodnutí Ústavního soudu není v poznámkách pod čarou uvedeno, že se jedná o rozhodnutí tohoto soudu,
- za závažnější pochybení je pak nezbytné považovat to, že z citací odborných publikací není zřejmé, z jakých konkrétních stran těchto publikací autorka čerpala (byť na to byla vedoucím práce v rámci konzultací upozorňována),
- v práci není správně citována Listina či např. důvodová zpráva k zákonu o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich,
- na řadě míst práce pak chybí odkazy na použité zdroje, když není zřejmé, z jakých pramenů autorka vycházela, zejména pak často absentují odkazy na příslušná zákonná ustanovení či odkazy na názory odborné veřejnosti, které autorka cituje, ale již neuvádí, kdo z odborné veřejnosti takový názor zastává (např. str. 12, 45 či 50).

Text samotné práce je na předpokládané úrovni odbornosti, byť autorka problematiku ukládání správních trestů víceméně jen popisuje a pouze okrajově se zabývá případnými problematickými otázkami či podrobnější analýzou jednotlivých témat.

Při zpracování práce vycházela autorka zejména ze znění právních předpisů a dále též z komentářové literatury a dalších odborných zdrojů. Právní předpisy a odborné zdroje autorka doplnila soudní judikaturou. Strukturu použitých pramenů je tak možné považovat za dostatečnou. Z hlediska práce s použitými prameny lze konstatovat, že autorka prokázala schopnost pracovat jak s právními předpisy a judikaturou, tak i s texty odbornými, byť by si řada citovaných závěrů, zejména pak soudních rozhodnutí zasloužila jejich podrobnější analýzu.

Autorce je pak nezbytné vytknout, že se na řadě míst v práci vyjadřuje značně nepřesně, když práce obsahuje řadu nepřesných formulací, které by si rozhodně zasloužily podrobnějšího vysvětlení. Na řadě míst pak autorka používá poměrně nešťastně zvolené konstrukce a její vyjadřování ne vždy odpovídá vyjadřování budoucího právníka. Na několika místech práce si pak autorka dokonce protirečí s jím již uvedeným (např. str. 18, 31, 43 apod.).

K obsahovému zpracování práce si dále dovoluji zmínit příkladmo následující připomínky:

- vyjádření na str. 6 týkající se zásady subsidiarity trestní represe, dle které tato „*stanoví pravidlo, že pokud je možné konkrétní protiprávní jednání dostatečně sankcionovat na základě přestupkového práva, pak se má použít trest na základě přestupkového práva jako zastupitele mírnějšího postihu,*“ není zcela přesné a zasloužilo by si podrobnějšího vysvětlení,
- naprosto neomluvitelné je vymezení přestupku dle staré právní úpravy (tj. dle zákona č. 200/1990 Sb.),
- skutečně je účelem zásady přiměřenosti uložit pachateli co nejmírnější sankci? (str. 8),
- zákonná kritéria pro určení druhu a výše správního trestu není na místě označovat jako „závaznou“ či „povinnou“ pomůcku (str. 9, str. 24),
- nepřesný (resp. nesprávný) je též závěr na str. 9, že „*ústavní soudci, příslušníci bezpečnostních sborů, poslanci a senátoři jsou prakticky vyňati z působnosti přestupkového zákona,*“
- skutečně se princip *ne bin in idem* uplatní i v rovině přestupku a disciplinárního deliktu? (str. 10),
- pokud autorka uvádí, že „*diskreční pravomoc se v oblasti správního trestání neobjevuje v možnosti, zda uložit trest, nebo ne...*“ (str. 18), pak tím na tomto místě přehlíží možnost správního orgánu vyřešit věc i jiným způsobem než uložením trestu,
- je nezbytné na problematiku přestupků vztahovat ustanovení § 38 trestního zákoníku, když přestupkový zákon ve svých ustanoveních upravuje obdobné pravidlo? (str. 20),
- pokud autorka uvádí, že je něco stanoveno ve zvláštních zákonech, slušelo by se naněkteré z těchto zvláštních zákonů odkázat a uvést příklady (např. str. 24),
- mezi další nesprávná tvrzení patří např. to, že „*jeho výkon podmíněně odložil*“ (str. 38) či že „*je to jediná možnost, jak po pachateli trest vymoci*“ (str. 54),
- existují i jiné možnosti obrany proti příkazu na místě? (str. 47),
- pokud pak autorka uvádí porovnání výše pokut s jinými zeměmi, je možné konstatovat, že pro účely diplomové práce by bylo jistě vhodnější zapojit pro zjišťování takových informací více aktivity a uvést i další zdroje tuto problematiku řešící (str. 55),
- chtěla-li se autorka na str. 55 zamyslet nad tím, jak by dodržování pravidel našimi občany probíhalo, k jakému závěru autorka dospěla?

Současně je však možné konstatovat, že převážná část výtek směřuje zejména k první části práce, kdy v průběhu psaní práce došlo ze strany autorky k výraznému zlepšení, což

se mimo jiné projevilo i v tom, že druhá část práce obsahuje i různé názory či polemiky autorky, kterých je naopak první část práce prosta (např. na str. 38, 50, 51, 55, 62 či 63).

3. Přínos práce a aktivita studenta během zpracování:

I přes výše uvedené připomínky je možné konstatovat, že práce byla zpracována odpovídajícím způsobem. Diplomantka v průběhu zpracování práce využila možnosti konzultace s vedoucím práce, připomínky vedoucího práce však nebyly vždy dostatečně řádně reflektovány a v textu práce zapracovány (pokud by tak autorka učinila, řadu výtek v tomto posudku by tím eliminovala).

4. Celkové hodnocení práce:

I přes výše uvedené připomínky lze posuzovanou práci považovat za práci, která odpovídá požadavkům kladeným na diplomové práce, přičemž zadání a cíl práce byly s výše uvedenými výtkami víceméně naplněny, byť je třeba doplnit, že práci chybí tzv. přidaná hodnota, kterou by diplomová práce, jakožto původní odborný text studenta fakulty právnické, nepochybně mít měla.

Předloženou diplomovou práci lze i pře výše uvedené doporučit k obhajobě, přičemž s ohledem na výše zmiňované navrhuji její hodnocení, v závislosti na průběhu a úrovni ústní obhajoby, prozatím stupněm „dobře.“

5. Otázky a připomínky doporučené k rozpravě při obhajobě:

V rámci ústní obhajoby by se autorka měla vyjádřit k výtkám uvedeným v tomto posudku a současně by měla být schopna formulovat závěry, ke kterým při zpracování práce dospěla.

Dále navrhuji, aby se autorka vyjádřila k otázce asperační zásady (např. str. 35), zejména k možnostem její aplikace správními orgány.

V Plzni dne 23.4.2021

JUDr. Jana Balounová, Ph.D.